

OPINIA POLSKIEGO TOWARZYSTWA PIEŁĘGNIARSKIEGO W SPRAWIE PROJEKTU ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ZDROWIA W SPRAWIE SPOSOBU USTALANIA MINIMALNYCH NORM ZATRUDNIENIA PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH W PODMIOTACH LECZNICZYCH NIEBĘDĄCYCH PRZEDSIĘBIORCAMI

Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie stoi na stanowisku, że jednym z kluczowych elementów kształtowania wysokiej jakości usług medycznych, bezpieczeństwa pacjentów i bezpiecznego środowiska pracy dla pielęgniarek jest właściwa liczba zasobów ludzkich. Stąd pozytywnie opiniujemy proponowane rozporządzenie, które porządkuje zasady obliczania zapotrzebowania na usługi pielęgniarskie w oparciu o wiarygodną i rzetelną metodykę. Jednak przyjęte średnie czasy świadczeń bezpośrednich w minimalnym zakresie określają wymiar działań pielęgniarskich, nie stanowiąc pełnego zabezpieczenia potrzeb pacjentów. Uważamy także, iż niezwykle ważnym jest, aby normy te objęły wszystkie podmioty lecznicze w Polsce bez względu na to, w jakiej formie prawnej funkcjonują (placówki publiczne i niepubliczne), a jedynym kryterium powinno być kontraktowanie świadczeń ze środków publicznych, gdyż tylko wtedy pacjenci mogą otrzymać porównywalną jakość świadczeń.

Dodatkowo, w odpowiedzi na bardzo chaotyczne i nie poparte żadnym dowodem naukowym, a wręcz świadczące o braku troski o dobro chorego Stanowisko Związku Powiatów Polskich z dnia 12 listopada 2012r., przypominamy nasze wcześniejsze stanowisko z dnia 22.06.2010 roku w sprawie obsad pielęgniarskich w zakładach opieki zdrowotnej, w którym opublikowano część wyników badań naukowych związanych z bezpośrednią zależnością pomiędzy liczbą pielęgniarek zatrudnionych na danym oddziale a skutkami opieki medycznej, czy kosztami, które są tak ważne w aktualnej sytuacji polskich szpitali. Każdy mądry zarządzający placówką leczniczą wie, że taniej jest zatrudnić pielęgniarkę niż ponosić dodatkowe koszty wynikające ze zwiększonej liczby zakażeń szpitalnych (np. koszty antybiotykoterapii), czy błędów medycznych (przemęczony personel).

Badania naukowe jednoznacznie dowodzą występowania istotnych zależności pomiędzy obsadą pielęgniarek a:

1. **Bezpieczeństwem pacjenta.** Liczba pacjentów przypadających na jedną pielęgniarkę ma bezpośredni wpływ na występowanie zdarzeń niepożądanych m.in. takich jak: zakażenia dróg moczowych, zapalenie płuc, zakończone niepowodzeniem akcje reanimacyjne, zapalenie żył, czy też zakażenia ran pooperacyjnych (Canadian Federation of Nurses Union, 2005). Nieodpowiednia obsada pielęgniarska - to większa śmiertelność i zachorowalność pacjentów, więcej błędów w sztuce i zdarzeń niepożądanych, włączając w to infekcje dróg moczowych, stanowiących 40% wszystkich zakażeń szpitalnych (Hampton, 2004).

Każdy dodatkowy pacjent, powyżej 4, na jedną pielęgniarkę w oddziałach chirurgicznych

powoduje 7% wzrost prawdopodobieństwa zgonu w ciągu 30 dni od przyjęcia oraz 7% wzrost prawdopodobieństwa niepowodzeń w działaniach ratujących życie (Aiken, Clarke, Sloane i wsp., 2002). Istnieje także związek między małą liczbą pielęgniarek na dyżurach nocnych i wzrostem ryzyka płucnych komplikacji pooperacyjnych (Dimick, Swoboda, Pronovost, Lipsett, 2001). Według Komisji Europejskiej w Polsce 91% badanych ocenia ten problem jako bardzo ważny, a aż 50% obawia się występowania zdarzeń niepożądanych, 51% czytała o nich często w doniesieniach prasowych, natomiast 28% respondentów doświadczyło powikłań związanych z kontaktem z ochroną zdrowia, które nie były związane bezpośrednio z chorobą, która ich dotyczyła („Medical Errors”, Eurobarometer, Jan.2006). Według Towarzystwa Promocji Jakości Opieki Zdrowotnej najczęstszą wskazywaną przyczyną powodującą brak możliwości zapewnienia bezpieczeństwa pacjentom jest zbyt duże obciążenie pracą (83 proc.) (Lisowska, 2005).

2. Kosztami opieki zdrowotnej. Występowanie zdarzeń niepożądanych to nie tylko problemy dla pacjenta i ryzyko zgonu lub trwałego uszczerbku na zdrowiu, ale przede wszystkim ogromne koszty dla systemu ochrony zdrowia (Erwin, 1994; Seago, 1999; Dimick, Swoboda, Pronovost, & Lipsett, 2001, Gelinas & Bohlen, 2002). Z powodu nieodpowiedniej obsady (USA), aż 11% - 13% hospitalizowanych pacjentów cierpi z powodu odleżyn, których leczenie dodatkowo kosztuje od 5 do 75 tys. dolarów na każdego pacjenta (Manley, 1978; Robinson Coghlan, & Jackson, 1978; Reuler & Cooney, 1981; Cowart, 1987). Istnieją dowody naukowe na to, że zatrudnienie pielęgniarki, mimo iż generuje koszty jest w konsekwencji opłacalne z uwagi na redukcję kosztów związanych z leczeniem wynikającym ze zdarzeń niepożądanych (Landon et al., 2006).

3. Satysfakcją pacjentów. Ograniczenie liczby pielęgniarek w placówce opieki zdrowotnej obniża satysfakcję pacjentów z otrzymywanej opieki (Canadian Federation of Nurses Union, 2005).

4. Satysfakcją zawodową pielęgniarek. Większa liczba pacjentów przypadających na jedną pielęgniarkę przekłada się na wzrost emocjonalnego wyczerpania i braku satysfakcji z wykonywanej pracy. Ponadto, pielęgniarki, które ciągle pracują w nadgodzinach lub pracują bez odpowiedniej rezerwy są bardziej podatne na wyższą absencję i pogorszenie stanu zdrowia. Ma to swoje konsekwencje w ponoszonej odpowiedzialności zawodowej (Sheward, Hunt, Hagen, i wsp., 2005).

Warto nadmienić, że w 2006 roku Międzynarodowa Rada Pielęgniarek (ICN) w informacji prasowej z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarek podkreśliła, opierając się na wynikach badań naukowych, że odpowiednia obsada pielęgniarska w opiece zdrowotnej ratuje życie pacjentów i oszczędza pieniądze! Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie realizując zadania statutowe nie może przejść obojętnie wobec opinii Związku Powiatów Polskich. Argumentacja

zawarta w nadmienionym stanowisku Związku jest nie do przyjęcia. Właśnie poprzez adekwatną do potrzeb pacjentów i specyfiki oddziałów szpitalnych obsadę pielęgniarską jesteśmy w stanie zapobiec wielu zdarzeniom niepożądanym, które narażają na koszty zarówno naszych pacjentów jak i placówki opieki zdrowotnej, a nade wszystko narażają życie i zdrowie naszych podopiecznych.

Warszawa 23.11.2012 rok

Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie Zarząd Główny
www.ptp.na1.pl

Al. Reymonta 8 lok. 12 tel. Tel. +48 22 398 18 72; Fax +48 22 398-18-51;

email: **zgptpiel@gmail.com**

17/ OPP

KRS 0000065610